

Ηράκλειο: 26/09/10
Αριθ.Πρωτ. :

Iraklio Center A1 Κτίριο- Γιαμαλάκη 50
Τ.Κ. 712 02 – Ηράκλειο Κρήτης
Τηλέφωνο & Fax: 2810343906 – 2810223303
Email: geoteepk@otenet.gr
<http://www.geoteepk.gr>

Προς: κα Μιλένα Αποστολάκη
Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης
& Τροφίμων
Αχαρνών 2-6
104 38 Αθήνα

ΚΟΙΝ: Πίνακας Αποδεκτών

ΘΕΜΑ: Η αγροτική πολιτική και η Κρήτη

1. Εισαγωγή

Αξιότιμη κ. Υπουργέ.

Μαζί με τις ευχαριστίες μου για την πρόσκληση δεχτείτε και τις θερμές ευχές της ΔΕ του ΓΕΩΤΕΕ/π.Κρήτης, για καλή επιτυχία στο πραγματικά βαρύ φορτίο της διαχείρισης των υποθέσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Η γενική εικόνα της χώρας (εμπορικό ισοζύγιο)

α) οι επιπτώσεις σε αγρότες, γεωτεχνικούς και καταναλωτές

Είμαι βέβαιος πως στο λίγο χρόνο που διαχειρίζεστε μαζί με τον Υπουργό κ. Σκανδαλίδη το χαρτοφυλάκιο του Υπουργείου, θα έχετε σχηματίσει εικόνα για τη γενικότερη κατάσταση του τομέα. Η γενική εικόνα του κλάδου για μας στο ΓΕΩΤΕΕ Κρήτης, δίνεται παραστατικά από την εξέλιξη του εμπορικού γεωργικού ισοζυγίου της χώρας. Ενός ισοζυγίου που είχε και έχει αρνητικό πρόσημο, που είχε ύψος 2,2 δις ευρώ το 2006, εξ αιτίας κυρίως των γαλακτοκομικών προϊόντων και του κρέατος, αλλά που σήμερα πλησιάζει τα 3,5 δις ευρώ περιλαμβάνοντας πλέον πλήθος άλλων προϊόντων. Πρόκειται για αριθμούς που επιβεβαιώνουν αυτό που λαϊκά διατυπώνεται με τη φράση που λέει πως η χώρα δεν παράγει πλέον τίποτα. Πρόκειται για αριθμούς που δείχνουν μια βαθιά κρίση του τομέα. Πρόκειται για αριθμούς που αποτυπώνουν την ερήμωση της υπαίθρου, την εγκατάλειψη των καλλιεργειών, τη γήρανση του αγροτικού πληθυσμού, τη δυσκολία της ανανέωσης του αγροτικού δυναμικού, για να μείνω μόνο σ' αυτά και να μην αναφερθώ σε φαινόμενα διάλυσης του κοινωνικού ιστού, που συμβαίνουν ήδη

στον αγροτικό χώρο. Πρόκειται για μια κρίση που εξηγεί χωρίς όμως να δικαιολογεί τη διάλυση των ερευνητικών ιδρυμάτων του τομέα, την απαξίωση των γεωτεχνικών υπηρεσιών και των γεωτεχνικών επιστημόνων, και που κρατά στην ανεργία το 30% του κλάδου των γεωπόνων και ίσως πολύ μεγαλύτερο ποσοστό των τεχνολόγων. Και ενώ αυτό συμβαίνει στον αγροτικό τομέα, βλέπουμε τους καταναλωτές των πόλεων να πληρώνουν ακριβά τα καθημερινά τους τρόφιμα, χωρίς να ξέρουν τις περισσότερες φορές από πού είναι αυτά τα τρόφιμα και ποια είναι τα ποιοτικά τους χαρακτηριστικά.

β) Η επιδείνωση με την ύφεση σε γεωτεχνικές επιχειρήσεις, αγρότες και ειδικά κτηνοτρόφους

Αυτή η κρισιακή κατάσταση επιδεινώνεται με την οικονομική κρίση και την ύφεση που υφίσταται σήμερα η χώρα. Οι επιχειρήσεις του τομέα των εισροών κινδυνεύουν σε λίγο χρόνο να βάλουν λουκέτο. Οι αγρότες της φυτικής παραγωγής, ίσως έχουν τη δυνατότητα για κάποιο χρόνο να μειώσουν τα λιπάσματα ή τα άλλα γεωργικά εφόδια. Οι κτηνοτρόφοι όμως δεν έχουν την πολυτέλεια να μην ταΐσουν τα ζώα τους.

γ) Οι αιτίες κατά το ΓΕΩΤΕΕ παγκοσμιοποίηση, ΕΕ, Ελληνικές κυβερνήσεις.

Εμείς εδώ στο ΓΕΩΤΕΕ/π.Κρήτης, αποδίδουμε την κρίση αυτή στις συνθήκες της παγκοσμιοποιημένης ελεύθερης αγοράς από τη μια, και στις δομικές και διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής αγροτικής οικονομίας από την άλλη. Επιμένουμε όμως στις δύο παραπάνω αιτίες να προσθέτουμε και τις πολιτικές που εφαρμόζονται τόσο και κυρίως από την ΕΕ, όσο όμως και από τις ελληνικές κυβερνήσεις όλα τα τελευταία είκοσι χρόνια. Οι μεν πρώτες, αυτές δηλαδή της ΕΕ, ήταν πολιτικές που στόχευαν στη μείωση της αγροτικής παραγωγής στην ΕΕ, ή στη δραστική μείωση της συμμετοχής του τομέα στο συνολικό ΑΕΠ της Ένωσης. Οι αντίστοιχες ελληνικές, ή αποτελούσαν απλή εφαρμογή των Ευρωπαϊκών, ή μοιρολατρική παρακολούθηση της αρνητικής και κατηφορικής πορείας του κλάδου.

3. Η διαφορετικότητα της Κρήτης

Η Κρήτη κ.Υπουργέ δεν αποτελεί εξαίρεση. Δεν υπάρχει κλάδος του αγροτικού τομέα που να εξαιρείται από την παραπάνω ζοφερή εικόνα. Παρά ταύτα η Κρήτη έχει κάποιες διαφορές από την υπόλοιπη χώρα. Αποτελεί κατ' αρχήν τη ναυαρχίδα του τουριστικού προϊόντος της χώρας. Διαθέτει ένα πολύ ισχυρό συγκριτικό πλεονέκτημα που ακούει στο όνομα «κρητική διατροφή». Ως νησί και μάλιστα μεγάλο μπορεί ευκολότερα να εφαρμόσει σύγχρονες πολιτικές ποιότητας. Παρήγαγε και εξακολουθεί να παράγει μόνο προϊόντα διατροφής. Το φυσικό της περιβάλλον διακρίνεται από

τεράστια ποικιλομορφία, που της επιτρέπει να παράγει πλήθος διαφορετικών προϊόντων. Παρά την κρίση, ο κλάδος των εκτός εποχής κηπευτικών διατηρεί το δυναμισμό του. Το πρόβλημα εκεί είναι κυρίως η ανασφάλεια για την προοπτική και το μέλλον. Ο κλάδος της κτηνοτροφίας κρέμεται μεν από μια κλωστή, είναι όμως ο μόνος που διαθέτει ένα πολυπληθέστατο νέο ανθρώπινο δυναμικό. Δίνω ιδιαίτερη βαρύτητα σ' αυτό το δυναμικό και τονίζω την αδήριτη και επείγουσα ανάγκη να διατυπωθεί και να ξεδιπλωθεί μια καλά μελετημένη, πολυεπίπεδη και πολύπλευρη πολιτική στήριξης, εκπαίδευσης και κατάρτισης αυτού του δυναμικού, ικανή να το μετατρέψει σε ενεργό συμμετόχο μιας αναπτυξιακής διαδικασίας, που δίνει προοπτική αξιοπρεπούς διαβίωσης στους ίδιους και τις υπάρχουσες ή μελλοντικές οικογένειές τους. Δεν νομίζω πως χρειάζεται να εξηγήσω τους λόγους.

4. Η παλιά και η νέα γεωργία στην Κρήτη

Στην Κρήτη κ. Υπουργέ υπάρχει η παλιά γεωργία που σβήνει. Αναπτύσσεται όμως παράλληλα, δειλά ίσως, βασανιστικά, αθόρυβα και η νέα ελπιδοφόρα γεωργία. Βιολογικές καλλιέργειες γίνονται, προϊόντα ολοκληρωμένης διαχείρισης παράγονται, σύγχρονες καινοτόμες πρωτοβουλίες μεταποίησης και τυποποίησης εμφανίζονται. Η απομάκρυνση όμως των γεωτεχνικών υπηρεσιών από το πραγματικό τους αντικείμενο, η ουσιαστική διάλυση των ιδρυμάτων και η πλήρης αδυναμία των συνεταιριστικών οργανώσεων για να μην πω η αρνητική τους συμπεριφορά, δεν επιτρέπει ούτε στο Γεωτεχνικό Επιμελητήριο να καταγράψει με ακρίβεια την κατάσταση και να σας παρουσιάσει εδώ τα στοιχεία τόσο της παλιάς όσο και της νέας γεωργίας. Το σημαντικότερο όμως είναι πως η νέα γεωργία στερείται της αναγκαίας στήριξης.

5. Οι πόροι κατά το ΓΕΩΤΕΕ/π.Κρήτης και οι κυβερνητικές επιλογές (ΕΛΓΑ, φωτοβολταϊκά, μεσογειακή – κρητική διατροφή, μικρά σχέδια βελτίωσης)

Εμείς κ. Υπουργέ στο Παράρτημα Κρήτης, δεν έχουμε σταματήσει να τονίζουμε πως αν ξεδιπλωθεί μια πολιτική που αρκεί στο να αμβλύνει τις κοινωνικές επιπτώσεις του επιθανάτιου ρόγχου της παλιάς γεωργίας από τη μια και που ταυτόχρονα επενδύει γενναία στη νέα, τότε το πρόβλημα στην Κρήτη θα λυθεί. Και επιμένουμε ότι γι' αυτό δεν χρειάζεται να χρησιμοποιηθούν άλλοι πόροι, πέραν εκείνων που δαπανώνται ήδη. Αντί γι' αυτό γινόμαστε μάρτυρες μια εντελώς αντίθετης πολιτικής. Βλέπουμε για παράδειγμα να έρχεται στη Βουλή και να ψηφίζεται ένας νέος νόμος για τον ΕΛΓΑ, η εφαρμογή του οποίου θα οξύνει με βεβαιότητα τις κοινωνικές επιπτώσεις μιας πιθανής φυσικής καταστροφής στην παλιά γεωργία, και θα επιδράσει αρνητικά στη νέα. Βλέπουμε επίσης να προσφέρεται και να συνιστάται στους αγρότες, και μάλιστα με τη

μορφή της ιδανικής απάντησης στο αδιέξοδό τους, η μαζική συμμετοχή τους στα φωτοβολταϊκά από τα οποία μάλιστα θα έχουν εισόδημα, μόνο παίζοντας πρέφα στα καφενεία. Πρόκειται για την επανάληψη της λογικής της «αρπαχτής» κατά το παλιό ανάλογο των επιδοτήσεων. Βλέπουμε να προωθείται η ανύπαρκτη μεσογειακή διατροφή αντί της κρητικής. Βλέπουμε να βαθαίνει η απαξίωση των γεωτεχνικών επιστημόνων, με τη λογική των μικρών σχεδίων βελτίωσης που έγιναν τάχα για να «απελευθερώσουν» τους αγρότες από τους γεωπόνους. Δεν αδικώ κανένα. Χρησιμοποιώ αυτούσια τη φράση της προκατόχου σας στο Υπουργείο.

6. Το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Συμβαίνουν αυτά κ. Υπουργέ στην Ελλάδα, όταν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ), στις 8/8/10 εξέδωσε ένα ψήφισμα για την αγροτική πολιτική της ΕΕ για την περίοδο 2013 – 2020. Θεωρώ χρήσιμο να επισημάνω 5 βασικά σημεία εκείνου του ψηφίσματος:

1. Ο στόχος της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής της ΕΕ αυτή την περίοδο πρέπει να είναι η εξασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας της Ευρώπης από την ίδια την Ευρώπη.
2. Οι αγρότες της Ευρώπης παράγουν τρόφιμα και άλλα δημόσια αγαθά χωρίς να αμείβονται.
3. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ πρέπει να παραμείνει τουλάχιστον στα σημερινά επίπεδα. Αυτό είναι αποδεκτό από την τεράστια πλειοψηφία των Ευρωπαίων πολιτών.
4. Οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις της Ευρώπης πρέπει να υποστηριχθούν από ένα σύστημα γεωργικών συμβούλων, που θα περιλαμβάνει γεωπόνους, κτηνιάτρους και υποστηρικτικά ιδρύματα.
5. Η νέα γεωργική πολιτική εκτός από αειφορική και βιώσιμη πρέπει να είναι και πράσινη. Πράσινη χαρακτηρίζει το ΕΚ την πολιτική των νέων αγροτών, το τοπικό marketing και τις τοπικές αγορές, την ενέργεια από τη βιομάζα κ.ά.

Αυτό ακριβώς το πακέτο πολιτικής σας προτείνουμε. Γιατί εμείς αυτή την πολιτική υποστηρίζουμε χρόνια τώρα. Το ΕΚ ως γνωστόν δεν είναι πλέον στο ζήτημα της ΚΑΠ απλός σύμβουλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Είναι συνδιαμορφωτής της πολιτικής. Εξαντλήστε κάθε μέσο προς το εσωτερικό και το εξωτερικό της χώρας που ενισχύει αυτές τις πτυχές του ψηφίσματος. Τολμώ να σας πω να μην αποκλείσετε ακόμα και το δημοψήφισμα στην Ελλάδα, για να μη σας πω να το επιδιώξετε.

Σας διαβεβαιώνουμε ότι η Κρήτη είναι ο ιδανικός τρόπος για να τεθεί σε εφαρμογή ένα ανάλογο πρόγραμμα. Είμαστε έτοιμοι και πρόθυμοι να βοηθήσουμε στην εξειδίκευση των δράσεων και σε ότι άλλο χρειάζεται, όχι μόνο γιατί αυτός είναι ο ρόλος μας ως ΝΠΔΔ που συμβουλεύει την πολιτεία. Αλλά επειδή και το θέλουμε και το ζητούμε. Ήδη και κατόπιν συνεννόησης με τον ΓΓ της Περιφέρειας Κρήτης, εργαζόμαστε στο Επιμελητήριο προκειμένου να υποβάλουμε

στην Περιφέρεια Κρήτης και στους νέους Καλλικρατικούς Δήμους την αναπτυξιακή μας πρόταση. Και αυτή την επεξεργασία την κάνουν τα μέλη του ΓΕΩΤΕΕ Κρήτης αφιλοκερδώς. Ευτυχώς που οι Κρήτες γεωτεχνικοί έχουν φιλότιμο. Θα χαρούμε πολύ αν με αυτή η πρώτη συνάντησή μας μπορέσει να διαμορφωθεί ένας διάυλος μόνιμης επικοινωνίας του ΓΕΩΤΕΕ/π.Κρήτης με το Υπουργείο για τα θέματα της Κρήτης και όχι μόνο.

7. ΠΑΣΕΓΕΣ

Τελειώνοντας θέλω να σας τονίσω κ. Υπουργέ, ότι αυτή τη δική μας πολιτική πρόταση δεν την κουβεντιάσαμε με τις τοπικές εκφράσεις της ΠΑΣΕΓΕΣ, παρά το ότι γνωρίζουμε πως αυτές δεν είναι τόσο αρνητικές όσο είναι η κορυφαία τους έκφραση. Το αποφύγαμε γιατί έχουμε τη βεβαιότητα πως αυτές εκφράζουν μόνο την παλιά γεωργία που πεθαίνει. Γι' αυτό άλλωστε ακολουθούν την ίδια πορεία. Αντίθετα την κουβεντιάσαμε με τους εκφραστές της νέας γεωργίας.

**Για τη Δ.Ε. του ΓΕΩΤ.Ε.Ε./ π.Κρήτης
Ο Πρόεδρος**

Καμπιτάκης Κων/νος